

KARTA KURSU

Rok akademicki 2021/2022

Kierunek: Psychologia
Specjalność: -
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: III
Semestr: VI (letni)

Nazwa	Psychologia kliniczna dorosłych
Nazwa w j. ang.	Clinical psychology of adults

Koordynator	dr Katarzyna Kotlarska	Zespół dydaktyczny
		dr Katarzyna Kotlarska mgr Natalia Czyżowska
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest dostarczenie studentom wiedzy dotyczącej uwarunkowań oraz przebiegu zaburzeń psychicznych u osób dorosłych.

Umiejętności: Podczas zajęć studenci wykształcą umiejętności różnicowania zaburzeń psychicznych u osób dorosłych.

Kompetencje społeczne: Studenci rozwiną świadomość problematyki osób chorujących psychicznie, będą rozumieć zadania psychologa klinicznego oraz potrzebę nieustannego doskonalenia swoich kompetencji.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych objawów psychopatologicznych oraz klasyfikacji zaburzeń psychicznych ICD-10 i DSM-5
Umiejętności	Rozumienie tekstów naukowych z zakresu psychologii klinicznej, umiejętności komunikacyjne
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – zna kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych, potrafi scharakteryzować zaburzenia występujące u osób dorosłych, wskazać ich przyczyny oraz wyjaśnić ich patomechanizmy	K_W09, K_W12
	W02 – potrafi wyjaśnić, jakie miejsce zajmuje psychologia kliniczna wśród innych dziedzin zajmujących się problematyką zdrowia psychicznego	K_W01
	W03 – zna koncepcje psychologiczne wyjaśniające powstawanie zaburzeń psychicznych. Ma wiedzę o uwarunkowaniach biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych zaburzeń psychicznych	K_W09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – na podstawie opisu objawów potrafi różnicować podstawowe kategorie zaburzeń psychicznych występujących u osób dorosłych	K_U06
	U02 – sprawnie posługuje się terminologią specjalistyczną opisując i objaśniając zjawiska dotyczące patologii i zdrowia psychicznego	K_U02
	U03 – ma umiejętność prowadzenia dyskusji i przygotowywania wystąpień ustnych w obszarze psychologii klinicznej	K_U05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – rozumie zadania psychologa klinicznego i potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego oraz korzystania z superwizji	K_K02
	K02 – docenia znaczenie działań profilaktycznych i prewencyjnych w zakresie zdrowia psychicznego	K_K05
	K03 – rozumie konieczność komunikowania się i współpracy ze specjalistami z innych dziedzin (np. lekarzami) w zakresie opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi	K_K04

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	30			15						
45										

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się hybrydowo – wykłady odbywają się zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams, ćwiczenia odbywają się stacjonarnie.

Wykłady interaktywne z wykorzystaniem materiałów multimedialnych

Ćwiczenia: prezentacja, omówienie wybranych narzędzi używanych w praktyce klinicznej, dyskusja grupowa, analiza literatury, analiza opisów przypadków, praca w grupach, projekt grupowy: wykonanie prezentacji na temat wylosowanego zaburzenia osobowości

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Test zaliczeniowy	Egzamin pisemny	Analiza opisów przypadków
W01							X	X				X	X
W02								X				X	
W03							X	X				X	X
U01							X	X				X	X
U02							X	X				X	X
U03							X	X					X
K01								X					X
K02							X	X					X
K03								X					X

Kryteria oceny	Egzamin pisemny (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt), obecność na wykładach (możliwe 3 nieobecności) Ćwiczenia: obecność na zajęciach (możliwa 1 nieobecność, przygotowanie prezentacji (projekt grupowy)
----------------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Psychologia kliniczna jako dziedzina badań i praktyki. Miejsce psychologii klinicznej wśród innych dziedzin zajmujących się problematyką zdrowia psychicznego
2. Zastosowania psychologii klinicznej. Zadania psychologa klinicznego
3. Kierunki i podejścia w psychologii klinicznej
4. Zaburzenia psychiczne i zachowania spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych
5. Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii i urojeniowe
6. Zaburzenia nastroju – depresja
7. Zaburzenia nastroju – zaburzenie afektywne dwubiegunowe
8. Zaburzenia lękowe
9. Zaburzenia związane ze stresem i pod postacią somatyczną
10. Zaburzenia dysocjacyjne
11. Zaburzenia osobowości
12. Zespoły behawioralne, organiczne zaburzenia psychiczne
13. Modele diagnozy klinicznej. Problemy diagnostyczne. Konteksty społeczne diagnozy
14. Promocja zdrowia
15. Prewencja zaburzeń z perspektywy psychologii klinicznej

Ćwiczenia:

1. Choroba afektywna jednobiegunowa
2. Choroba afektywna dwubiegunowa
3. Zaburzenia osobowości. Wprowadzenie
4. Zaburzenia osobowości w ICD-11
5. Zaburzenia osobowości – wiązka A (osobowość paranoiczna, schizoidalna i schizotypowa)
6. Zaburzenia osobowości – wiązka B (osobowość histrioniczna, narcystyczna, z pogranicza/borderline, antyspołeczna)
7. Zaburzenia osobowości – wiązka C (osobowość obsesyjno-kompulsyjna, unikająca, zależna)
8. Omawianie opisów przypadków

Wykaz literatury podstawowej

Wykłady:

- Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2020). Psychologia kliniczna. Warszawa: PWN
Rozdziały: 1-4, 6-9, 14-20

Ćwiczenia:

- Cierpiałkowska, L., & Soroko, E. (2017). Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. (Rozdział 2. Zaburzenia osobowości w modelach medycznych i w psychologii różnic indywidualnych, str. 15 – 35).
- Gorostowicz, A., & Siwek, M. (2018). Trudności w diagnostyce choroby afektywnej dwubiegunowej. *Psychiatria i Psychologia Kliniczna*, 18(1).
- Millon, T., Davis, R. D., Millon, C., Escovar, L., Meagher, S. E. (2013). Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia. Polskie Towarzystwo Psychologiczne (rozdział 4 – 13).

Wykaz literatury uzupełniającej

Wykłady:

- Cierpiałkowska, L. i Sęk, H. (2020). *Psychologia kliniczna*. Warszawa: PWN (całość)
- Lieb, K., Hesslinger, B., Jacob, G. (2010). *Przypadki kliniczne z psychiatrii i psychoterapii*. Wrocław: Urban & Partner
- Meyer, R. (2003). *Psychopatologia. Jeden przypadek – wiele teorii*. Gdańsk: GWP
- Sęk, H. (2014). *Spoleczna psychologia kliniczna (wyd. 4)*. Warszawa: PWN
- Shorter, E. (2005). *Historia psychiatrii. Od zakładu dla obłąkanych po erę Prozacu*. Warszawa: WSiP
- Ustun, T.B., Bertelsen, A., Dilling, A., et al. (1999). *ICD-10 Zaburzenia psychiczne u osób dorosłych. Opisy przypadków klinicznych*. Gdańsk: Medical Press

Ćwiczenia:

- Altindag, A., Yanik, M., & Nebioglu, M. (2006). Comorbid personality disorders in subjects with bipolar I disorder. *International journal of psychiatry in clinical practice*, 10(1), 33-37.
- Butcher, J. N., Mineka, S., & Hooley, J. M. (2018). *Psychologia zaburzeń: DSM-5*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Camisa, K. M., Bockbrader, M. A., Lysaker, P., Rae, L. L., Brenner, C. A., & O'Donnell, B. F. (2005). Personality traits in schizophrenia and related personality disorders. *Psychiatry research*, 133(1), 23-33.
- Cwalina, E. (2007). Przegląd terapii poznawczo-behawioralnych stosowanych w leczeniu zaburzeń osobowości typu borderline. *Psychoterapia*, 2 (141), 41 – 55.
- Esterberg, M. L., Goulding, S. M., & Walker, E. F. (2010). Cluster A personality disorders: schizotypal, schizoid and paranoid personality disorders in childhood and adolescence. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32(4), 515-528.
- Friberg, O., Martinsen, E. W., Martinussen, M., Kaiser, S., Øvergård, K. T., & Rosenvinge, J. H. (2014). Comorbidity of personality disorders in mood disorders: a meta-analytic review of 122 studies from 1988 to 2010. *Journal of affective disorders*, 152, 1-11.
- Lochner, C., Serebro, P., van der Merwe, L., Hemmings, S., Kinnear, C., Seedat, S., & Stein, D. J.

(2011). Comorbid obsessive–compulsive personality disorder in obsessive–compulsive disorder (OCD): A marker of severity. *Progress in Neuro-Psychopharmacology and Biological Psychiatry*, 35(4), 1087-1092.

- Orzeł-Górniak, M. (2013). Antyspołeczne zaburzenia osobowości a skuteczność oddziaływań terapeutycznych i resocjalizacyjnych. [W:] Müller D., Sobczak A.(red.), *Rozwój i jego wspieranie w perspektywie rehabilitacji i resocjalizacji*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Pilch, I., Sanecka, E., Hyla, M., & Atlas, K. (2015). Polska adaptacja skali TriPM do badania psychopatii w ujęciu triarchicznym. *Psychologia Społeczna*, 10(4), 35.
- Rybakowski, J. (2008). Koncepcja spektrum choroby afektywnej dwubiegunowej. *Psychiatria*, 5(3), 75-82.
- Żuchowicz, P., Bliźniewska, K., Talarowska, M., & Gałeczki, P. (2018). Zaburzenia osobowości w depresji. *Neuropsychiatria & Neuropsychologia/Neuropsychiatria i Neuropsychologia*, 13(1).

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	35
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	10
	Przygotowanie do egzaminu	35
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5